



סדר קדשים | מסכת חולין נ"ב-נ"ח

פרשת בלק | ו'- י"ב בתמוז תשפ"ו (21-27 ליוני 2026)

מזן התלמוד

סדר קדשים, חולין נ"ב, ב'

ההיא תרנגולת דהואי בי רב כהנא דרהט חתול בתרה ועל לאידרונא ואיתחיד דשא באפיה ומחייה לדשא בסיחופיה ואשתכח עלה חמשה קורטי דמא.

רחט חתול בתרה – רץ חתול אחריה ואיתחיד דשא באפיה – ונסגרה הדלת בפניו ומחייה לדשא – והיכה את הדלת

הסבר: תרנגולת שהייתה בביתו של רב כהנא ברחה מחתול שרדף אחריה, ונסרקה הדלת בפניו. החתול שרט את הדלת בציפורניו כבעסו, ומצאו עליה סימנים של הארס בציפורניו.

דף נ"ב: בעלי חיים דורסים

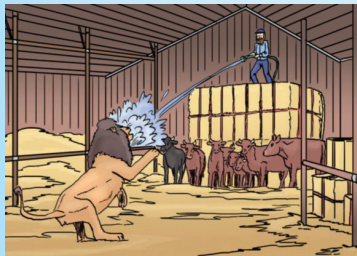
"דרוסה" היא אחד מן הדברים שעושים בהמה "טרפה". "דרוסה" הוא בעל חיים שחית טרף נעצה בו את ציפורניה. האם גם חית טרף קטנה שנגעה את ציפורניה בבהמה גדולה, עושה אותה "דרוסה"? התשובה היא לא.

השולחן ערוך כותב שישנן דרגות בענין זה: אריה עושה טרפה את כל סוגי בעלי החיים.

זאב שדרס בקר - לא עשה אותו "דרוסה" ואפילו אם דרס עגל. אבל אם הוא דרס צאן, הוא עשה אותם טרפה, ואפילו אם דרס כבש גדול. חתול, נמיה וחולדה אינם עושים טרפה בכבשים גדולים, אך אם דרסו נדיים, טלאים ועופות - הם טרפה.

דף נ"ג: "ספק דרוסה"

גדליה התעורר באמצע הלילה וגילה לחרדתו שאריה משתולל ברפת וזורע אימה בקרב השורים המבוהלים. גדליה הצליח להבריח את האריה אך בעודו מלטף את גבו של אחד השורים, נתקלה אצבעו במשהו חד. הוא שלף אותו מעור השור וגילה כי הוא מחזיק בידו ציפורן של אריה.



במקרה כזה השור נחשב "ספק דרוסה" מכיון שאנו חוששים שמא האריה נעץ את טלפיו בגב השור, ולכן, עד שלא מודאים שהשור לא נדרס, דינו כ"דרוסה".

דף נ"ד: רב

פעם ישבו ריש לקיש ורבי יוחנן בבית המדרש ולמדו, ובבית המדרש הזכירו הלכות בשמו של רב.

מי היה רב?

רב נולד בבבל ושמו היה רב אבא בר איבו. כינו אותו "רב" מפני שהיה רבם של כל בני הגולה. רבי חיאי, תלמידו המובהק של רבי יהודה הנשיא, היה דודו של רב, וכאשר רבי חיאי עלה לארץ ישראל עלה רב איתו והכניסו לבית רבי יהודה הנשיא. בישיבתו של רבי יהודה הנשיא התעלה רב, עד שרצה לחזור לבבל מולדתו, וקיבל מרבי יהודה הנשיא סמיכה לדון ולהורות. לאחר תקופה, שב רב לארץ ישראל ולמד עוד מפי רבי יהודה הנשיא, ואחר כך המשיך ללמוד בישיבתו של בנו, רבן גמליאל הנשיא, ושוב חזר לבבל.

תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובמים.
יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאינו תחתיהם,
ועטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקיים בהם הכתוב:
"כי ה' אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם: כניסת שבת: 19:13 יציאת שבת: 20:32	ניו יורק: כניסת שבת: 20:11 יציאת שבת: 21:22
ישראל ת"א: כניסת שבת: 19:30 יציאת שבת: 20:35	גרמניה: כניסת שבת: 21:08 יציאת שבת: 22:53



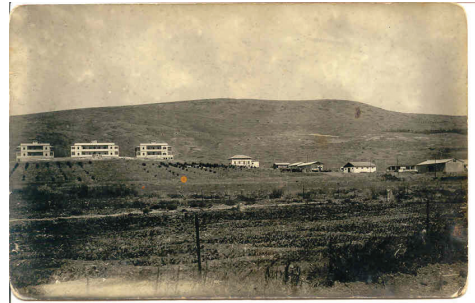
הכרות



מן ההיסטוריה

הקמת קבוצת כנרת

קבוצת כנרת היא יישוב מדרום לכנרת. הוא הוקם בשנת תרע"ד על ידי בנציון ישראלי, נוח נפתולסקי ומאיר רוטברג. **הקבוצה הראשונה של המתיישבים במקום מנתה 16 חברים, שדגלו באידיאלוגיית "כיבוש העבודה" ועבדו ביישובים הסמוכים. הם ישבו בחוות כנרת, שהוקמה כדי להכשיר פועלים יהודים לעבודה חקלאית.** כמו כן, התיישבה במקום קבוצה של עולים מתימן, "תימני כנרת", שחיו במסגרת נפרדת. עם השנים גדל מספר התושבים, ובשנת 1929 עברו חברי הקבוצה להתיישבות הקבועה במרחק כשני קילומטרים מחצר כנרת, שם נמצא היישוב עד היום.



שלושת הבתים הראשונים בקבוצת כנרת, בשנות ה-20. במבנה המרכזי מבין שלושת הבתים על הגבעה, שוכן מוזיאון לתולדות כנרת (Wikipedia)

מתפללים

דינה בת 11, רוצה מאוד להתקבל למקהלת בית הספר. היא הלכה להיבחן למקהלה, ולאחר הבחינה המנוצחת על המקהלה שבחנה אותה התלבטה מאוד האם לקבל את דינה למקהלה או לא.

מצד שני

אם דינה תקבל תשובה שלילית זה עלול להשפיע מאוד לרעה על הביטחון העצמי שלה, על כוח הרצון שלה להצליח בתחומים אחרים ועל הקשר שלה עם הבנות. אולי כדאי לנסות לקבל אותה, ואיכשהו להסתדר עם זה שהיא קצת מזייפת ולא שרה הכי יפה בעולם.

מצד אחד

לדינה אין קול יפה במיוחד, ולפעמים היא אפילו מזייפת קצת, ומבחינה אובייקטיבית אין לה מקום במקהלה. היא עלולה לקלקל לבנות האחרות את השירים, ולכן אולי כדאי להגיד לה בעדינות שזה לא המקום המתאים לה ושתנסה למצוא דברים שהיא יותר מוכשרת בהם מאשר לשיר.

...ואה דעתכם?



אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

על המפה | בית הקברות של קבוצת כנרת

בית הקברות כנרת נמצא ליד הכנרת. הוא נחנך בשנת 1911 ושימש את תושבי המושבה כנרת וקבוצת כנרת. **הראשון שנקבר במקום היה מנחם מנדל שמואלביץ, ועם השנים נקברו בו אישים ידועים רבים, ביניהם נעמי שמר, רחל המשוררת, ברל כצנלסון, אברהם הרצפלד ואחרים.** בבית הקברות יש גם חלקה מיוחדת לעולים מתימן שהתיישבו בכנרת, וחלקה ליהודים שגורשו מתל אביב בשנת 1917 וסבלו מתנאים קשים. אנשים רבים מבקרים במקום כדי להזדהות עם האישים הקבורים בו ולקבל מהם השראה.



בית הקברות כנרת (Ilana Shkonik, Wikipedia)



חמד של מושג

הרב משאש ראה כיצד השתנו הקהילות במרוקו בעקבות המודרנה והשפעת הכיבוש הצרפתי. הוא הסביר את ההבדל בין ההתמודדות בעולם הישן מול העולם החדש: בעולם הישן, אנשים היו שמחים בחלקם, מכיוון שלא היה להם שפע חומרי, ולכן לא שקעו בתחרותיות ורדיפת הנאות, אלא הקדישו את חייהם לעבודת ה' והתעלות ברוחניות. לעומת זאת, בעולם החדש יש שפע ואפשרויות בלתי מוגבלות – ולכן אנשים מתפתים לרדוף אחריהן ולהשיג עוד ועוד כסף ומותרות, ואינם פנויים נפשית לעסוק בעבודת הקודש. החוכמה היא להתגבר על הפיתויים הללו ולעבוד את ה' מתוך שלווה ונחת גם במציאות המודרנית.

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0	
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	תורה דבורה הנביאה	מתן תורה	אפרים ומנשה יציאת מצרים	בריאת העולם

היחידים
לחיות
באמת



- התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:
- 1 מי היא הדמות בציור ומתי היא נפטרה?
 - 2 מהו המקום של הציור, ומהם ההרים ממוזל?
 - 3 אילו משיריה רמוזים בציור?
 - 4 מה מסמל התכשיט על מצחה של הזמרת?



חידה!

למדנו על חיות טורפות. זהו את הטורפים הבאים שאותיותיהם התערבבו:

- | | | | | |
|----------------------|---------|----------------------|-----------|----------------------|
| <input type="text"/> | 1. באז | <input type="text"/> | 4. הימין | <input type="text"/> |
| <input type="text"/> | 2. האיר | <input type="text"/> | 5. עלוש | <input type="text"/> |
| <input type="text"/> | 3. בוד | <input type="text"/> | 6. גרסיטי | <input type="text"/> |



מי אני?

1. שיר שכתבה נעמי שמר.
2. נקרא על שם תכשיט שנתן רבי עקיבא לאשתו רחל.
3. השיר מדבר על הגעועים לירושלים.
4. נכתב לפני מלחמת ששת הימים, ונחשב להמנון המזוהה איתה.
5. לאחר המלחמה, נוסף לשיר בית המדבר על השיבה לירושלים.



5780
ה'תשי"ט



5778
ה'תשע"ח



התשכ"ט



5727
ה'תשכ"ז



5708
ה'תשי"ח



5707
ה'תשי"ז



5699
ה'תרצ"ט



5657
ה'תרל"ז



5323
ה'רמ"ג



5260
ה'ת"ס



5258
ג'רדש ספרד



4900
ה'רמ"ב



4800
רש"י



4650
רבי סעדיה גאון



4260
ימי הביניים



510
תקופת הראשונים

2019
שנת סיום הש"ס
ללומדי הדף היומי

2017
70 שנה
למדינת ישראל

1969
הרב
אריה לויין

1967
מלחמת
ששת הימים

1948
הקמת
המדינה

1947
מלחמת
העצמאות

1939
שואה

1897
ה'רצ"ל

רבי יוסף
קארו

1500
העת
החדשה

1492
ג'רדש ספרד

ה'רמ"ב

רש"י

רבי סעדיה
גאון

510
תקופת הראשונים



דבר תורה

בפרשתנו אנו קוראים על אחד המאבקים הגלויים ביותר בין התכנון האנושי להנהגה האלוקית. בלק משקיע את כל הונו, שוכר את "קוסם הדור" ומנסה להגדס את המציאות כדי להחליש את עם ישראל. אך בשיא המאמץ מתגלה האמת המוחלטת: "רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום".

סיפורו של בלעם מלמד, שברגע שהקב"ה אינו חפץ בדבר, כל המכשפים, הכספים והמזימות הופכים למשענת קנה רצוף. בלי רצון ה' ובלי סיעתא דשמיא, גם הכוחות הגדולים ביותר בעולם נותרים חסרי אונים. יתרה מכך, התורה מלמדת אותנו שמי שמנהל את הבריאה יודע להפוך את הקערה על פיה – עד שהקללה המתוכננת הופכת לברכה הנצחית של "מה טובו אוהליך יעקב". הפרשה מזכירה לנו שגם בחיינו, עלינו לעשות את ההשתדלות, אך הביטחון והשקט הנפשי נובעים מהידיעה שהקב"ה הוא זה שמושך בחוטים ומכוון הכל לטובה.

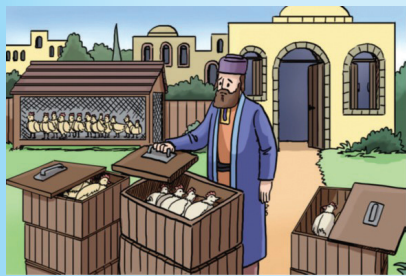


סדר קדשים | מסכת חולין | דף נ"ה - נ"ח

דף נ"ה: השפעת הפחד על הבהמה

בדף זה לומדים על מומים שונים בבהמה ההופכים אותה לטרפה. אחד הדברים שגלמדים כאן הוא עד כמה יכולים רגשות להשפיע על הגוף: **חכמים אומרים שאם בהמה מרגישה פחד ובהלה חזקים, יכול הדבר לגרום לכך שהראיה שלה תצטמק, מה שהופך אותה לטרפה האסורה באכילה.** אלא שיש הבדלים בין סוגי הפחד השונים. אם הבהמה נבהלה בידי שמים, למשל מקולות ברד ורעם, היא אינה נאסרת באכילה; אבל אם בני אדם הפחידו אותה, ולדעת רבי שמעון בן אלעזר גם בעלי חיים אחרים, למשל אם נבהלה מקול שאגת אריה - הרי היא טרפה. זאת משום שפחד כזה הוא חזק ומשפיע יותר.

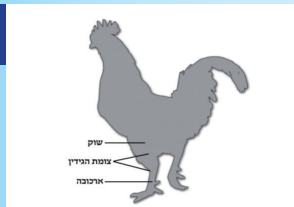
דף נ"ו: מקרים שונים של טרפות



אם רואים שתי בהמות נוגחות זו את זו - אין לחשוש שמא הן נהיו טרפה מהנוגיחה, כי הן רגילות לכה. אבל אם הן נפלו לארץ מעוצמת הנוגיחות, יש לחשוש שמא הן טרפה.

אז שנופל על פני המים ונחבט מהם, חוששים שמא קיבל מכה שעושה אותו טרפה. איה בודקים אותו? מסתכלים עליו כשהוא שט במים, אם הוא שט נגד הזרם, במעלה הנהר - יודעים שהוא בריא.

דף נ"ז: צומת הגידין



"גיד" הוא סיב חזק. העצמות מוקפות בשרירים, ובסוף השריר יוצא ממנו הסיב, שהוא כמו מיתר חזק, והוא מתחבר לחלקים אחרים בגוף.

"צומת הגידים" הוא המקום שבו עוברים גידים רבים. בעוף, ב"צומת הגידים" שנמצא ברגל, ישנם שישה עשר גידים. בבהמה יש צומת של שלושה גידים.

לאחר ששוחטים בהמה ועוף, בודקים האם הגידים תקינים ושלמים ואינם מנותקים, חתוכים או קרועים, כדי לוודא שהעוף כשר למאכל.

דף נ"ח: בדיקה מתולעים



מנין לנו מן ההלכה שצריך לבדוק הירקות? מנין יודעים שצריך לבדוק את המאכלים מתולעים? הרשב"א (רבי שלמה בן אדרת) השיב שזו הלכה רווחת בישראל, שכל דבר שהרחש מצוי בו, אסור לאכול ולשתותו עד שיבדוק.

היכן מפורט בתלמוד שמאכל שמצויים בו תולעים או חרקים אסור לאכול אותו?

בדף זה נאמר שאסור לאכול תמרים שבאים ממקום מסוים, מפני שהתולעים מצויות בהם.

שאלות השבוע

- מה היה שמו האמיתי של רב?
- מה הכי מפחיד בהמות?
- היכן נמצא צומת הגידים?

בין הפתרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

תשובות

הציור השבועי

- נעמי שמר, ז' בתמוז התשס"ד 2004.
- המושבה כנרת שם גדלה וגרה, הרי רמת הגולן.
- על הדבש ועל העוקץ, שם הרי גולן, ירושלים של זהב, שירת העשבים.
- את התכשיט "ירושלים של זהב" שרבי עקיבא נתן לרחל אשתו.

מי אני?

השיר "ירושלים של זהב"

חידה

זאב, אריה, דוב, נמיה, שועל, טיגריס

